

LUZDZIE, S. 4-5

Toruń i Bydgoszcz - jak ma się odwieczny konflikt do rzeczywistości?

MOTORYZACJA, S. 7-8

Poradnik motoryzacyjny: co musisz wiedzieć o swoim aucie, wszystko o kolizjach.

MIASTO, S. 9

Sylwester miejski. Z jakimi gwiazdami torunianie przywitają 2017 rok?

KONKURS, S. 14

Prezentujemy najbardziej świąteczne pierniki w Toruniu.

Nr 43(54)2016

piątek, 9.12.2016
BEZPIĘCZNIE, w każdy piątek

TORUNTO

MAGAZYN TORUŃSKI

NAJPIĘKNIEJSZE PIERNIKI!

REKLAMA

TRN 20161209016

SKLEP MODELARSKI

www.SLUPEKS.pl

W OFERCIE POSIADAMY:

modele zdalnie sterowane – samochody, samoloty, helikoptery, motorówki, drony;

zestawy konstrukcyjne TRONICO

modele plastikowe do sklepania

materiały i narzędzia do budowy modeli

Zestawy konstrukcyjne
TRONICO

do 31.12.2016r. **-10 %.**

Stacjonarny sklep modelarski
ul.Ryżowa 5 (Wrzosey) czynny:
Pon.-pt. – 11.00-18.00
Sob. – 10.00 – 15.00

Dodatkowo
niedziela 11 i 18.12.2016r.
10.00-15.00

Telefon 600 969 985

MARCIN TREICHEL

Rysowaniem i projektowaniem graficznym zajmuje się od wielu lat. Doświadczenie zdobył, pracując dla dzienników regionalnych oraz współpracując z agencjami reklamowymi przy wielu różnorodnych projektach.

Dziękujemy!

Ponad trzysta prac spłynęło do naszej redakcji w konkursie „Najbardziej Świąteczny Piernik w Toruniu”. Mamy dwa pomieszczenia w redakcji i oba zostały zalane przez pachnące arcydzieła. Małe, duże, z ciasta i na kartach. Zrobione przez maluchy, którym pomagali rodzice, i małych artystów, którzy nie-

jednokrotnie ślęczeli pewnie nad pracami kilka godzin. To wyjątkowe uczucie, kiedy wiemy, że nasi Czytelnicy są blisko nas, są zaangażowani i aktywni. Teraz my chcemy się zrewanżować, dlatego publikujemy wybrane prace – trzy nagrody główne i dziesięć wyróżnień, a łącznie czterdziestu uczestników wraz z rodzicami zapraszamy na sobotni finał akcji, który odbędzie się w Muzeum Toruńskiego Piernika. Wyróżnione dzieci otrzymają nie tylko upominki, które ufundowały toruńskie firmy, będą również pamiątkowe dyplomy i wezmą udział w piernikowych warsztatach. Ale nie to jest najważniejsze, kto wygrał, kto został wyróżniony – bo zadanie nie było łatwe. Ważne jest to, że możemy wszyscy razem spotkać się w tym przedświątecznym czasie. To będzie możliwość, żeby na

chwilę się zatrzymać i spędzić razem czas. Cóż może bardziej kojarzyć się ze świętami niż pierniki? Do tego w mieście, którego symbolem jest właśnie ten słodki przysmak. Cieszymy się, że w naszą zabawę włączyły się całe rodziny, na pewno był to również argument do wspólnego, kreatywnego spędzania czasu. Nam nie zostaje nic innego, jak pogratulować zwycięzcom. Pierwsze miejsce: bracia Jakub, Jan i Julian Brożek – nie mogliśmy się powstrzymać, Wasz piernikowy gang jest fantastyczny! Podobnie jak piernikowe kamienice wykonane przez Różę Pawłowską czy świąteczny pociąg Kajetana Rumińskiego. I pamiętajcie: każda praca była wyjątkowa!

Żaneta Lipińska-Patalon
redaktor naczelna

Przedświąteczny debiut Szumańskiej

Czasami marzenia się spełniają... Okres przedświąteczny to dobry moment, żeby o tym opowiedzieć. Szczególnie, jeśli okoliczności są niecodzienne. Właśnie w takich miał miejsce debiut sceniczny Ilony Szumańskiej, toruńskiej wokalistki, która swoje pierwsze artystyczne kroki stawiała na warsztatach muzycznych w Hard Rock Pubie Pamela, prowadzonych przez Krzysztofa „pARTyzanta” Toczko. Mając takiego mentora, Ilona mogła się spodziewać spektakularnego debiutu. Nie przypuszczała jednak, że wypadnie to aż tak dobrze. Aby opowieść była kompletna, przybliżę Państwu okoliczności tego wydarze-

nia. Środa, 9 listopada, była pierwszym dniem tegorocznego HRPP Festival, zdominowanym przez artystów znających się doskonale i chętnie współpracujących ze sobą. Mój pomysł na otwarcie festiwalu był następujący: stworzyć taki line up, aby zgrupować ich w jednym miejscu, najlepiej występujących po sobie. Miałem pewność, że wyniknie z tego coś niepowtarzalnego. Było tylko jedno małe ale... „pARTyzant” musiał zdążyć dojechać do Torunia ze Skarżyska-Kamiennej, gdzie swoim występem wspierał obchody 50-lecia powstania szkolnictwa specjalnego w tym mieście. Grał więc dwa koncerty jednego dnia. Duże wyzwanie, zarówno artystyczne, jak i logistyczne. Szczególnie, że zabrakło czasu na próbę generalną przed występem, w trakcie którego Ilona miała debiutować. Planowo tego dnia zagrali: Hendrix Project, Leszek Cichoński, pARTyzant i Przyjaciecie, Indivi-duo. Zgodnie z moimi przypuszczeniami artyści tworzyli spontanicznie niepowtarzalne sytuacje sceniczne. Nikt jednak nie przypuszczał, że punktem

kulminacyjnym będzie debiutancki występ Ilony Szumańskiej w trakcie seta Krzysztofa Toczko. W jednej chwili na scenie, obok wokalistki wspieranej przez „pARTyzanta” pojawili się: Leszek Cichoński, Przemek Łosoś, Marek Modrzejewski, Mark Olbrich i Mikołaj Toczko. Bohaterka tej opowieści tak to wspomina: „Nigdy nie pomyślałabym, że pierwsze kroki na scenie postawię nie dość, że w Pamela, to jeszcze w towarzystwie tak znakomitych muzyków. Prezentacja własnego materiału w takim gronie niosła ze sobą dużo stresu. Jednak w tej ważnej dla mnie chwili mogłam liczyć na wsparcie z każdej możliwej strony, zarówno od samych muzyków, jak i klubu oraz wszystkich tych, którzy zaangażowani byli w przygotowanie całego festiwalu. Niepowtarzalna atmosfera tego miejsca została wzbogacona dodatkowo przez wielu życzliwych przyjaciół, bez których ten wieczór z pewnością nie byłby taki sam”. Warto marzyć...

Darek Kowalski
HRP Pamela

Toruń – Bydgoszcz, wichry nienawiści

Nie ma tematu, który bardziej rozgrzewałby regionalne media i fora internetowe, niż konflikt Torunia z Bydgoszczą. Wystarczy wrzucić coś „na ruszt” i już bucha ogień. I co ważne, dawno temu przestał to być konflikt kibiców. To mit sprzed lat, gdy Polonia walczyła z Apatorem. Dzisiaj konflikt napędzają politycy. Pamiętam jak dziś, że 18 lat temu to Toruń krzyczał o niesprawiedliwości. Po reformie administracyjnej w 1998 do Bydgoszczy wędrowało wiele insty-

tucji, teoretycznie wspólnych, bo wojewódzkich i kujawsko-już-pomorskich. Dziś krzyk podnosi głównie Bydgoszcz. Oczywiście krzyczy o „niedopuszczalnych praktykach dyskryminującego” ją Torunia. Przy czym terminem „Toruń” określa się nad Brdą hurtem marszałka Piotra Całbeckiego i prezydenta Michała Zaleskiego. Dlaczego tak mocno wypowiedane 18 lat temu pretensje Torunia zniknęły? Z podstawowej przyczyny. Okazało się bowiem, że spokojnie radzimy sobie bez komendy wojewódzkiej czy wojewody. Toruń za rządów prezydenta Zaleskiego rozwinął się niesamowicie. Można być stronnikiem lub nie obecnego szefa miasta, ale to obiektywna ocena. Każdy, kto dużo jeździ po Polsce, powtarza, że wjeżdżając do Torunia, czuje się, jakby wjeżdżał do jednego z nielicznych europejskich miast w naszym kraju. Poza tym Toruń zyskał dość zaskakującą, ale silną pozycję „rezenowej stolicy Polski”. To za sprawą imperium ojca Tadeusza

Rydzika. Wydaje mi się czasem, że polski rząd bywa częściej na św. Józefa u redemptorystów niż w Warszawie. W każdym razie dawno wyleczyliśmy się z kompleksów. Niestety, wojna nadal się tli. Powodem są chore konflikty na płaszczyźnie politycznej. Była wojna wewnętrzna Platformy Obywatelskiej, a ostatnio nawet KOD obu miast zdążył się solidnie pożreć (mimo że chwilę wcześniej dopiero powstał). Od lat nie zmieniam zdania, że tylko wspólne działanie da obu miastom szansę na sukces. Tylko zjednoczenie wszystkich wysiłków może zatrzymać odpływ młodych, kreatywnych ludzi. Demografowie straszą, że w 2035 będzie nas w regionie 15-20% mniej! Na dziś Toruń i Bydgoszcz stoją do siebie plecami. Czasami mam wrażenie, że brakuje tylko posterunków granicznych w Złej Wsi i kontroli paszportowej. Może jednak, dla dobra ludzi, warto byłoby ten stan zmienić.

Jarosław Jarry Jaworski
specjalista public relations, freak

Toruń Pany!!!

Dziś troszkę nietypowo, ale muszę się z Państwem tą moją radością podzielić. Sportem w Toruniu żyję od dzieciaka. Jako 6-latek pierwszy raz byłem na żużlu... Kilka lat wioślowałem w AZS-ie. Moja żona grała w kosa pót życia, kończąc karierę w pierwszej piątce ekstraklasowego zespołu. Nasi chłopcy także nie rozstają się z piłkami.

Widziałem już sporo na naszych sportowych arenach. Ale to, co teraz wyczyniają Twarde Pierniki, to jest coś niebywałego! Nasi koszykarze po dziewięciu kolejkach mają na koncie same zwycięstwa i są niezagrożonym liderem tabeli ekstraklasy. Wielkie brawa!!! Nawet najstarsi toruńscy kibice nie pamiętają takiej serii! Przed sezonem, na papierze, zespół uznawano za nieco słabszy niż rok temu. Kilku ważnych graczy odeszło do innych lig, mówiło się o kłopotach organizacyjnych, nikt nie wiedział, czego się po zespole spodziewać. A tu taki fenomenalny początek sezonu. Cieszy się serce starego kibica, cieszą się serca wiernych toruńskich fanów. I tu jeszcze jedna miła niespodzianka. Oto na do tej pory dosyć luźno wypełnionej i cichej sali pojawia się coraz więcej kibiców. To świetnie. A do tego ci kibice zaczynają wreszcie dopingować swoich graczy.

A to już w Toruniu rzecz raczej niespotykana. Oprócz zawsze słyszalnych kibiców Apatora i równie głośnych fanów Elany, na koszykarskich arenach bywało raczej cicho. Nieraz przykro było oglądać mecze, na których garstka - nieraz jeden autobus kibiców gości - było bardziej słychać niż toruńską część trybun. Całe szczęście, że teraz zaczyna być inaczej! Zapewne to także dzięki serii zwycięstw Twardych Pierników, ale kibice zaczynają wreszcie dopingować, a nie tylko oglądać swój zespół. I za to należą się im brawa. Każdy, kto choć ciut czuje sport, doskonale wie, ile znaczy doping! Zawodnicy wreszcie mają dla kogo „gryźć parkiet”. I oby zarówno ta pasja zwycięstw, jak i fala dopingowania trwały aż do końca sezonu! Toruń - tak trzymać!

Maciej Karczewski
toruński przedsiębiorca

www.toronto-magazyn.pl
redakcja@toronto-magazyn.pl

Adres:
ul. Grudziądzka 79/6
tel. 789 191 070
red.nacz. Żaneta Lipińska-Patalon
wydanie bezpłatne

wydawca:
Interactive-Press
Żaneta Lipińska-Patalon

Reklama:
reklama@toronto-magazyn.pl
tel.789 223 013, tel.789 216 119, tel.789 223 339

Opracowanie graficzne:
Anna Paula Szmiechel
mruff design

Druk:
Agora SA

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za treść zamieszczonych reklam

TORUŃ PLAZA

Centrum Dobrych Marek

ZIMOWA
NOC
ZAKUPÓW
10 GRUDNIA
19.00 - 23.00

rabaty
do 60%

www.torun-plaza.pl

ToysRus

Gmglk
Cały dla małych!

Świat Książki

TORUŃ I BYDGOSZCZ: SĄ TROCHĘ ZAZDROSNE O SIEBIE. KTÓRE WAŻNIEJSZE?

Dr Magdalena Mateja, adiunkt na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika i mieszkanka Bydgoszczy, na co dzień zajmuje się problemami komunikowania, między innymi problemami komunikowania międzykulturowego. W wywiadzie dla Toronto zarysowała podłoże niechęci między Toruniem a Bydgoszczą.

Dr Magdalena Mateja zajmuje się problemami komunikacji

Co myśli Pani o historycznych konfliktach w dzisiejszych relacjach między Toruniem a Bydgoszczą?

– Niechęć między mieszkańcami tych miast pojawiła się znacznie wcześniej, niż sięga pamięć osób współcześnie żyjących. Sama utożsamiam się z każdym z miast, ale rozumiem też podłoże konfliktu. Poza historyczno-politycznym wymiarem, o którym można przeczytać w podręcznikach, jest on związany z ludzką naturą. My, ludzie, potrzebujemy identyfikacji z jakąś grupą i odróżniania się od innych

grup. W takiej sytuacji, w jakiej są Bydgoszcz i Toruń, czyli dwa ośrodki o porównywalnym potencjale administracyjnym i politycznym, bardzo łatwo osiągnąć stan wrogości. My stąd – wy stamtąd. Można by powiedzieć, że przecież jesteśmy członkami tego samego narodu, bliskie są nam podobne wartości i większość z nas wyznaje tę samą religię, więc nie powinno być problemu w komunikacji. Ale potrzeba identyfikacji z miejscem, z lokalną społecznością, jest silniejsza niż wymienione elementy tożsamości.

Czy oprócz psychologicznych i socjologicznych potrzeb zauważa Pani realne różnice w tych miastach?

– Większy jest z pewnością dochód statystycznego mieszkańca Torunia. UMK, który zatrudnia kilka tysięcy osób, oddziałuje na emocjonalny i intelektualny klimat miasta. Studenci i pracownicy renomowanej uczelni decydują o specyfice miasta. W Bydgoszczy chyba nie ma instytucji, która by tak wpływała na charakter społeczności i miejsca, decydowała o pewnym stylu życia,

o dominujących wartościach. Myślę, że przez to bydgoszczanie mogą mieć trudność z identyfikacją. Kim są? Kto gra w mieście główną rolę? UKW nie spełnia podobnej roli.

Bydgoszcz żyła poniekąd w cieniu Torunia, miasta-marki, miasta o uznanym dziedzictwie kulturowym i z osobowościami o rozpoznawalnym wizerunku. U nas nie ma ani

polityków, ani społeczników, ani innych osobowości o tak silnej pozycji.

Czy w miastach zachodzą zmiany?

– Cieszy mnie, że Bydgoszcz zaczyna wyłaniać się z tego cienia. Doceniają ją nie tylko mieszkańcy, ale również turyści. Miasto zmienia się w bardzo przyjazną dla mieszkańców przestrzeń. Tu się po prostu dobrze żyje. Torunianie mają do dyspozycji parki, rozmaite obszary periferijne, Wisłę. Natomiast bydgoszczanie mają Wyspę Młyńską, park Myślęcinek, do którego można dojechać miejskim tramwajem, piękniące śródmieście, żeglowną Brdę. Mieszkam tu od 20 lat i widzę owoce tej pozytywnej tendencji, która niech trwa jak najdłużej! Czegoś podobnego nie zauważam w Toruniu. Owszem, mieszkańcy utrzymujący się z turystyki i sami turyści doceniają walory miasta, studenci doceniają śródmiejskie pubowo-kawiarniane klimaty, ale nie sądzę, by Toruń – jako miejsce za-

Co mogłoby zmienić, załagodzić tę niechęć?

– Porównałabym sytuację do relacji między dwiema przyrodnymi siostrami. Są trochę zazdrosne o siebie, są niepewne swojej wartości. Która ważniejsza? Ja bardzo kibicuję zacieśnieniu więzi między obiema stolicami województwa, ponieważ jako osoba dojeżdżająca do Torunia do pracy widzę sznury samochodów jadących w jedną i w drugą stronę o każdej porze dnia. Pociągi bywają przepełnione, bydgoska firma IT – Atos uruchomiła autobus pracowniczy dla torunian, Ikea dowozi klientów na zakupy do swego salonu w Fordonie. Widać, że to są miasta, których potrzeby i potencjał się uzupełniają. Nie widzę sensu w podsycaniu konfliktu i niechęci. Wręcz przeciwnie, wolałabym, żeby nasi politycy różnych szczebli zrezygnowali z osobistych ambicji i pielęgnowania urazów i poszli w stronę porozumienia. Takiego sojuszu czy układu, który zapewniłoby obu miastom i miasteczkom wokół

...nie powinno być problemu w komunikacji. Ale potrzeba identyfikacji z miejscem, z lokalną społecznością, jest silniejsza niż wymienione elementy tożsamości...

mieszkania – był tak samo przyjazny mieszkańcom jak „rekreacyjne” miasto, jakim staje się stopniowo Bydgoszcz.

nich dobre, wspólne funkcjonowanie, a przede wszystkim – dalszy rozwój.

Rozm. Lena Paracka
redakcja@toronto-magazyn.pl

REKLAMA

TRN 2016120903G

HOYA
SOCZEWKI OKULAROWE

HOYALUX iD LIFESTYLE V+

Inspirowane ludźmi. Optymalizowane technologią

Zindywidualizowane soczewki progresywne
Hoyalux iD Lifestyle V+ w cenie od 850 zł za parę!
Soczewki biurowe nawet **do -70% taniej** przy zakupie
okularów progresywnych

Więcej informacji na temat promocji w salonach
Optometria Karczewski - to OCZY-wiste!

OPTOMETRIA
Karczewski

Czas trwania promocji do 31 grudnia 2016 r.

www.optometriakarczewski.pl

KONFLIKT MIĘDZY TORUNIEM A BYDGOSZCZĄ TRWA OD PRZESZŁO 6 WIEKÓW. W TYM CZASIE OKOLICZNOŚCI TEJ BURZLIWEJ RELACJI BARDZO SIĘ ZMIENIŁY. NASUWA SIĘ PYTANIE: CZY SĄ ONE WCIĄŻ AKTUALNE?

Historia konfliktu rozpoczęła się w XV wieku, kiedy miasta rywalizowały ze sobą na płaszczyźnie gospodarczej. Krzyżacy zabronili handlu z tak zwanym „polskim brzegiem”, a w odwecie bydgoszczanie atakowali toruńskie statki. Setki lat później konflikt na nowo rozbudziły komunistyczne władze.

– Historycznie Bydgoszcz była robotnicza, a Toruń inteligentki. Współczesną wojnę między miastami podsycała komuna. W tym okresie Bydgoszcz otrzymywała od Polskiej Partii Robotniczej wsparcie finansowe, podczas gdy Toruń, jako miasto inteligentki, był marginalizowany – opowiada Aleksandra Skibińska, torunianka studiująca w Bydgoszczy.

Charakterystyka miast przyczyniła się do przeniesienia stolicy województwa Pomorskiego z Torunia do Bydgoszczy. Do nowej stolicy przeniesiono wszystkie urzędy, ważne placówki kulturalne i siedziby medialne. Wspomniana dyskryminacja

finansowa widoczna była na toruńskich ulicach, po których jeździły tramwaje i autobusy miejskie wycofane z Bydgosz-

Nowe czasy, nowe relacje

Dzisiaj miasta konkurują ze sobą na innym gruncie. Toruń może

a Bydgoszcz jest prawie dwa razy większa. Jednak w dobie szybkich połączeń kolejowych i autobusowych oraz dużym

chciałem uciec z tej „strasznej” Bydgoszczy, tylko dlatego, że chciałem poznać nowe miasto – opowiada Przemek Mrotek, fotograf Toronto. – Teraz mogę stwierdzić, że ludzie z obu miast przyjaźnią się i sobie pomagają. Rzadkie zamieszki na rozgrywkach piłkarskich czy żużlowych nie powinny mieć dużego znaczenia, ponieważ to sportowe emocje, a nie wina miast. Myślę, że ten konflikt nie jest już dzisiaj aktualny i trzeba go ostatecznie obalić.

Krzyżacy i Tyfusy

Jolanta Juchcińska jest mieszkanką Bydgoszczy, ale pracuje w Toruniu. Od wielu lat ma styczność z obydwoma miastami, dzięki czemu miała okazję zaobserwować ich cechy.

– Znaczącą różnicą jest tętniące życie na toruńskich ulicach i bardziej „szare”, spokojne życie w Bydgoszczy. W Toruniu widać mnóstwo młodych ludzi, tutaj społeczeństwo jest młodsze. W Bydgoszczy natomiast widać, że społeczeństwo jest starsze

i odnoszę wrażenie, że jest niezadowolone z życia. Ale miasto idzie naprzód. Poprawiła się płynność przejazdu przez Bydgoszcz i działa kilka fajnych organizacji jak MotoMikołaje czy Panny Młode – opowiada. Sam konflikt Jolanta uważa raczej za żarty, do których ludzie podchodzą z dystansem, a nie z faktyczną agresją. – Mój mąż pochodzi z Torunia. Gdy odwiedzał mnie w domu, znajomi dogryzali, że spotykam się z „Krzyżakiem”, że jestem zdrajcą. Mówili, że przebiją mojemu mężowi opony w samochodzie. Jednak nigdy nie miało to odzwierciedlenia w rzeczywistości, a podczas spotkań traktowali go jak swojego – opowiada pani Jolanta.

Być może spór istnieje już tylko w głowach mieszkańców i nie przekłada się na rzeczywiste relacje. Młodzi ludzie, którzy nie pamiętają dawnych krzywd, a jedynie podtrzymują żarty, są nadzieją na ocieplenie stosunków między Toruniem a Bydgoszczą – miastami, które dzieli sześć wieków niezgody i zaledwie 46 kilometrów drogi.

Lena Paracka
redakcja@toronto-magazyn.pl

Na zdjęciu Anastazja Kozak

Fot. Przemysław Mrotek

czy. Wzbudzało to frustrację i agresję. Z powodu szpitala zakaźnego nad Brdą na bydgoszczan zaczęto wołać „Tyfusy”, a ci w zamian nazywali torunian „Krzyżakami”.

pochwalić się wpisaniem na listę światowego dziedzictwa kulturalnego UNESCO; Bydgoszcz szczyci się swoją dynamiczną gospodarką. Toruń przyciąga tysiące turystów,

przeptywie ludzi z jednego miasta do drugiego stare niesnaski mogą wydawać się nieadekwatne do dzisiejszej sytuacji. – Zdecydowałem się na pracę w Toruniu nie dlatego, że

REKLAMA

TRN 2016120904G

Kometa
wygodne zakupy

ACH, CHOINKA!
ZRÓB ZAKUPY I ODBIERZ
ŚWIĄTECZNE DRZEWKO!

3-23 grudnia

Zrób zakupy, zarejestruj paragony i odbierz kupon na bezpłatną choinkę.

Przyjdź po drzewko w terminie wskazanym na kuponie.

Regulamin dostępny w Punkcie Obsługi Promocji, w siedzibie Organizatora oraz w biurze dyrekcji Centrum.

CH KOMETA, ul. Grudziądzka 162
www.chkometa.pl

**ATRIUM
COPERNICUS**
Z MYŚLĄ O TOBIE

WIELKIE MISIOBRANIE

9-18 GRUDNIA

**ZRÓB ZAKUPY I WEŻ
MISIA Z CHOINKI**

Regulamin dostępny na:

ATRIUM-COPERNICUS.PL

DOLĄCZ
DO NAS NA

DARMOWE WIFI

MOTORYZACJA

RZECZY, KTÓRE KAŻDY KIEROWCA POWINIEN WIEDZIEĆ O WŁASNYM AUCIE

Czy wiesz, ile koni mechanicznych ma twoje auto albo skąd się tego dowiedzieć? Czy bez wysiadania z kabiny potrafisz sprawdzić, z której strony masz wlew paliwa? Skąd się dowiesz, w którym roku wyprodukowano twoje opony?

Trójkąta ostrzegawczego szukaj w bagażniku.

I upewnij się, że ma odpowiednią homologację

Zmiana koła z przebitą oponą? Awaria? Nieważne z jakiego powodu zatrzymujesz auto na poboczu. Ważne, by postój odpowiednio zasignalizować. Obowiązkiem każdego kierowcy jest wożenie trójkąta ostrzegawczego. Jego brak może skutkować otrzymaniem mandatu, dlatego warto wiedzieć, w którym miejscu w aucie jest on przechowywany. Zazwyczaj ma on swoje specjalne miejsce w bagażniku, np. jest przymocowany od środka do klapy. Przy zakupie tego obowiązkowego elementu wyposażenia samochodu, warto pamiętać, że musi on mieć homologację, czyli odpowiednio dużą powierzchnię odblaskową.

Rok produkcji opon odczytasz ze specjalnego kodu

Kondycję opon warto sprawdzać w zakładzie wulkanizacyjnym. Jeśli wolisz zrobić to sama, pamiętaj, że minimalna dopuszczalna gę-

bokość bieżnika to 1,6 mm. Jednak w przypadku opon letnich, warto je zmienić, gdy bieżnik ma głębokość 3 mm. Już wtedy mają znacznie ograniczone osiągi. Bieżnik opony zimowej traci swoje właściwości już na poziomie 3, a nawet 4 mm. Warto też pamiętać, że nie należy kupować opon starszych niż 10 lat (nawet jeśli są nieużywane). Jak to sprawdzić? Na boku opony znajduje się napis DOT, a po nim cyfry. Ostatnie 4 z nich oznaczają datę produkcji. Np. DOT JBEX 4305 to opona wyprodukowana w 43 tygodniu, czyli mniej więcej pod koniec października 2005 roku. Konieczne też należy pilnować prawidłowego ciśnienia, które opisane jest w instrukcji, a także na nalepce w okolicach drzwi kierowcy.

Wzór na liczbę koni mechanicznych

Jedno z pierwszych pytań, jakiego możesz się spodziewać w rozmowie na temat samochodu z osobą, która choć trochę zna się na motoryzacji, to jaką ma moc Twoje auto

albo ile ma koni mechanicznych. Warto znać te parametry. Odpowiednią informację wyczytasz z dowodu rejestracyjnego. Na ostatniej jego stronie, w kolumnie P.2, znajdziesz cyfrę określającą moc pojazdu podaną w kilowatach (kW). Jeśli chcesz wiedzieć ile Twoje auto ma koni mechanicznych, wystarczy podaną cyfrę pomnożyć przez 1,33.

Olej czy benzyna

Dużo podróżujesz? Często pożyczonym autem? Zanim zatankujesz musisz wiedzieć, czy wlać do baku benzynę, czy olej napędowy. Niektórzy kierowcy są w stanie poznać to po charakterystycznym dźwięku silnika diesla, ale warto się upewnić. Włanie nieprawidłowego paliwa to zagrożenie dla silnika i kłopot dla kierowcy. Wskazówkę, czy pojazd jest na olej napędowy (ON), czy na benzynę (PB) zawiera naklejka po wewnętrznej stronie wlewu paliwa. Taką informację możesz również znaleźć w dowodzie rejestracyjnym w rubryce P.3. Jeśli widnieje w niej literka P

Fot. Mateusz Patalon

(jak Petrol), potrzebujesz benzyny, jeśli D (jak Diesel) – zatankuj olej napędowy. Warto też zapamiętać, że obrotomierze aut na olej napędowy zazwyczaj wyskalowane są do 6 tys. obrotów na minutę, a tych, które potrzebują benzyny do 7 lub nawet 9 tys. obrotów na minutę.

Gdzie jest wlew paliwa,

sprawdzisz bez wysiadania z auta

Dylemat, z której strony podejść do dystrybutora na stacji to zmora osób, które często zmieniają samochody, np. w ramach firmowej floty. Przeciąganie węży z samochodem nie jest wygodne i może się skończyć uszkodzeniem lakieru. Jest łatwy sposób, aby podejrzdzając pod dystrybutor bez

wysiadania z samochodu sprawdzić, gdzie mamy wlew. W większości pojazdów przy wskaźniku poziomu paliwa na desce rozdzielczej znajduje się mała strzałka, która o tym informuje. Europejskie samochody mają ją zazwyczaj z prawej strony, natomiast auta z Azji z lewej.

Redakcja

redakcja@toronto-magazyn.pl

REKLAMA

TRN 2016120906

BUSEM NA ZIMOWY WYJAZD

Jeśli planujemy zimowy wyjazd w większym gronie znajomych, warto przemyśleć środek transportu. Czy koniecznie musimy brać własny samochód i wyruszać w podróż w kilka aut? A może warto wynająć bus? Na pewno zaoszczędzimy. Z Finserv Bus warto wyruszyć w podróż.

Przede wszystkim oszczędności. Zamiast dwóch pięcioosobowych samochodów, wystarczy jeden bus. Dziewięć miejsc dla pasażerów i kierowcy zapewnia komfort jazdy. Taka alternatywa zdecydowanie zmniejszy koszty wyprawy. Zaoszczędzimy na paliwie – busy palą tylko 7,5L/100 km!, a na autostradzie zamiast za dwa samochody zapłacimy tylko za jeden. Kierowcy mogą się zmniejszać, więc nikt nie musi być przeciążony długą jazdą. Mimo okazałych gabarytów busy wymagają jedynie prawa jazdy kategorii B. Większość kierowców bez problemu poradzi sobie z prowadzeniem takiego samochodu.

DLA RODZIN I PRZYJACIÓŁ

W ofercie Finserv Bus wszyscy znajdą auto odpowiadające ich potrzebom: podróżujące rodziny czy przyjaciele planujący długi, szalony wyjazd. Komfortową jazdę zagwarantują liczne udogodnienia: wygodne, regulowane siedzenia, automatyczna skrzynia biegów, czujniki cofania, klimatyzacja dwustrefowa, silnik z podwójnym turbo... Może warto o atutach przekonać się samemu?

POJEMNE BAGAŻNIKI

Finserv Bus, wybierając modele busów, kieruje się funkcjonalnością pojazdów, dlatego wszystkie oferowane samochody mają pojemne bagażniki i dużo przestrzeni między siedzeniami. A jeśli to nie wystarczy? W cenę wynajmu wchodzi również możliwość zamontowania boksu dachowego. Dlatego nie musimy się martwić o spakowanie wszystkich niezbędnych sprzętów i akcesoriów potrzebnych na zimowy wyjazd. Narty, snowboard, plecaki czy walizki – na pewno wszystko zmieścimy. Tu również dochodzi do głosu ekonomia – biorąc ze sobą cały sprzęt do szaleństw na śniegu, nie musimy wypożyczać go na miejscu.

BEZPIECZEŃSTWO

Priorytetem dla Finserv Bus jest dbałość o stan wypożyczanych pojazdów, czyli o bezpieczeństwo klientów. Dostępne busy nie są starsze niż rok, a ich przebieg nie wynosi więcej niż 100 tysięcy kilometrów. Klienci nie muszą się zatem martwić stanem technicznym busa ani obawiać awarii, co w przypadku wła-

snych, starszych aut zawsze może zaskoczyć właściciela.

Gdyby zdarzył się wypadek albo doszłoby do kradzieży pojazdu, klienci chronieni są podstawowym ubezpieczeniem OC oraz ubezpieczeniem assistance obejmującym całą Europę. Assistance sprawdzi się, gdy np. będziemy potrzebowali holowania, transportu pasażerów i kierowcy, wynajmu zastępczego pojazdu czy opieki medycznej, a OC obejmuje koszty szkód wyrządzonych przez kierującego autem. Dla maksymalizacji bezpieczeństwa w okresie zimowym Finserv Bus udostępnia klientom łańcuchy śniegowe, które zmniejszą ryzyko poślizgu. Ta dodatkowa usługa wchodzi w cenę wynajmu busa. W Finserv Bus nie zostaniemy zaskoczeni ukrytymi opłatami ani przykrymi awariami. Zamiast tego klientów czeka przejrzysta umowa i oferta dopasowana specjalnie do ich potrzeb. Pozostaje życzyć szerokiej drogi!

tel. +48 56 61 93 707; +48 669 980 000

Więcej na www.f-bus.pl

PRZYTRAFIŁA CI SIĘ KOLIZJA? PODPOWIADAMY, JAK KROK PO KROKU DZIAŁAĆ

Zima to czas, kiedy musimy się zmierzyć z utrudnionymi warunkami na drogach. Wypadków i kolizji na co dzień nie brakuje – jakie są ich najczęstsze przyczyny i czy w każdym przypadku należy wezwać policję?

Ciemno, ślisko – taka pogoda sprzyja kolizjom

Fot. Mateusz Patalon

Wypadek a kolizja

Choć często naprzemiennie używamy tych dwóch określeń, to w istocie mają one inne znaczenie. Wypadek to zdarzenie drogowe, które skutkuje uszczerbkiem na zdrowiu, trwającym ponad 7 dni. W przypadku kolizji straty dotyczą przede wszystkim mienia, m.in. uszkodzenia samochodu, płotu czy bagażu. – Do najczęstszych przyczyn

kolizji należą obecnie: niedostosowanie prędkości do warunków jazdy, nieustąpienie pierwszeństwa, nieprawidłowe wyprzedzanie, niedostosowanie się do sygnalizacji świetlnej – wymienia Wojciech Chrostowski z Komendy Miejskiej Policji w Toruniu. Nie stój biernie – działaj! Pierwszy krok to odpowiednie zabezpieczenie miejsca zdarzenia. Jeśli auta są mocno

zniszczone, należy oznaczyć je przez włączenie światła awaryjnego oraz ustawienie trójkąta ostrzegawczego. Jeśli nasze auto jest uszkodzone w takim stopniu, że nie nadaje się do dalszej jazdy, należy zlecić jego holowanie. Ważna jest także ocena liczby rannych i ich obrażenia. W następnej kolejności powinniśmy podjąć decyzję, czy chcemy wezwać policję, gdyż

w przypadku kolizji nie ma takiego obowiązku. – Każde miejsce kolizji jest inne, ale za każdym razem zabezpieczamy to miejsce, dbamy o to, by nic się nikomu nie stało. Do naszych czynności należy ponadto dochodzenie, kto jest sprawcą z o s t a ć z a r z a d e n i a drogowego. Jeśli wszystko na miejscu udaje się ustalić, to sprawca kolizji musi zostać ukarany mandatem. Jeśli nie udaje nam się ustalić winnego, sprawa zostaje skierowana do sądu – opowiada Wojciech Chrostowski. Policja podczas kolizji wzywana jest najczęściej wtedy, gdy sprawca ucieka z miejsca zdarzenia, zostało popełnione przestępstwo lub któryś z uczestników kolizji znajduje

się pod wpływem alkoholu.

Dochodzenie odszkodowania

W momencie, gdy nie ma powodu do wezwania policji, uczestnicy kolizji powinni przygotować wspólne oświadczenie o zdarzeniu drogowym, co jest niezbędne przy dochodzeniu odszkodowania z OC sprawcy. Powinno

przekazywane jest następnie poszkodowanemu, który zgłasza się do zakładu ubezpieczeń sprawcy. W przypadku, gdy sprawca nie posiada ważnego OC, koniecznie należy wezwać policję. Jeśli chcemy przyspieszyć wypłatę ubezpieczenia, rozwiązaniem jest zwrócenie się do własnego ubezpieczyciela, wówczas zostanie ono wy-

ono zawierać: dane osobowe uczestników, dane pojazdów, nr OC polisy, opis okoliczności kolizji i zaistniałych szkód. Ponadto warto dodać do tego dane świadków. Sporządzone w ten sposób oświadczenie

płacone z konta polisy autocasco poszkodowanego.

Olga Taraszka
redakcja@toronto-magazyn.pl

Reklama

TRN 2016120907G

ARNICA POLECA SIĘ NA ŚWIĘTA

SPA ENERGY
sól do kąpieli
+ świeca zapachowa
12,99
cena:

z tą ulotką
10% rabatu*

Zestaw Biolaven
płyn micelarny
+ krem na dzień/noc
24,99
cena:

ARNICA DROGERIA

ATRAKCYJNE CENY I WYJĄTKOWE MARKI
– w drogerii ARNICA każdy znajdzie coś dla siebie.

Zainspiruj się i już teraz wybierz idealny prezent na święta.

Naturalne piękno w prezencie dla Ciebie i Twoich najbliższych.

MAKEUP REVOLUTION

Blushing Hearts
róż do policzków
25,99
cena:

Chocolate
paletka 16 cieni
39,99
cena:

Luksja
płyn do kąpieli
różne rodzaje
8,99
cena:

David Beckham
woda toaletowa 40ml
różne rodzaje
39,99
cena:

Organic Shop
zestaw peeling
+ masło do ciała
15,99
cena:

MIEJSKI SYLWESTER. SPRAWDŹ KTO ODWIEDZI TORUŃ!

Nowy Rok coraz bliżej, dlatego już teraz warto zaplanować sylwestrową noc. Sprawdźcie, co w tym roku szykuje się na Rynku Staromiejskim i dlaczego warto wybrać się na plenerowy koncert.

Choć w Toruniu nie odbędzie się Sylwester z TVP2, to i tak mieszkańcy miasta mogą liczyć na udaną zabawę. Plenerowy koncert usławi występ, m.in. Kasi Kowalskiej, Dawida Kwiatkowskiego czy laureatów „The Voice of Poland”. Na scenie pojawią się także zespoły: Oversoul i Piosenki do tańca. – Od kilku lat tradycją jest, że Sylwester w Toruniu odbywa się na Rynku Staromiejskim, tak będzie i tym razem. Będzie barwnie i sylwestrowo. Zadbaliśmy o to, żeby nie było problemu z miejscami parkingowymi – zapewnia Michał Zaleski, prezydent Torunia. Sylwestrowy koncert na Rynku rozpocznie się o godz. 21 i będzie trwał ok. 4,5 godziny. – W

sylwestrowy re były naszymi utworami singlowymi, czyli m.in. „Kocham wiosnę”, „Cyganka dusza”, „Pamiętasz była jesień”, „Batumi”, „Pamelo żegnaj” czy „Daj mi tę noc”. Wśród aktorów na scenie pojawią się: Małgorzata Abramowicz, Anna Magalska, Matylda Podfilipska, Julia Sobiesiak, Jarosław Felczykowski, Tomasz Mycan, Paweł Kowalski czy Michał Marek Ubysz.

utwory, które mogli państwo usłyszeć w różnych rozgłośniach radiowych. Większość utworów będzie pochodzić z naszej tegorocznej płyty – opowiada Łukasz Gorczyca, basista zespołu Oversoul. – Uczestników koncertu wprowadzimy do Nowego Roku z bardzo pozytywną energią. Stawiamy na nowości i na utwory, które

Zmiany w komunikacji miejskiej

Podczas sylwestrowej nocy dostępne będą parkingi: przy placu św. Katarzyny, przy Centrum Sztuki Współczesnej, przy CKK Jordanki oraz w otoczeniu Zespołu Staromiejskiego. Mamy również dobrą wiadomość dla osób, które nie planowały dotrzeć autem na wieczorny koncert. Miejski Zakład Komunikacji postanowił uruchomić dodatkowe połączenia odwożące mieszkańców, dzięki czemu w każdym kierunku Torunia autobusy będą kursować 15 i 45 minut po pełnej godzinie. Co więcej, podczas sylwestrowej

Kasia Kowalska, Dawid Kwiatkowski i Oversoul – to tylko część gwiazd, z którymi torunianie przywitają 2017 rok
Fot. Nadestane

nocy komunikacja miejska w godzinach 18.00–4.00 będzie bezpłatna. Za organizację Sylwestrowej Rewii Przebojów odpowiadają: Wydział Kultury UMT, Toruńska Agenda Kulturalna oraz służby porządkowe i techniczne.

Wachlarz alternatyw

Po raz kolejny na wspólną zabawę zaprasza także Toruńska Orkiestra Symfoniczna. Koncert odbędzie

się w Sali Koncertowej Centrum Kulturalno-Kongresowego „Jordanki”. W tym roku będzie można usłyszeć występ solistów, którymi będą Anna Jurkiewicz czy Jacek Wójcicki. Toruńską Orkiestrę Symfoniczną poprowadzi maestro Krzesimir Dębski. Alternatywę dla sympatyków sztuki przygotował także Teatr im. Wilama Horzycy. Podczas sylwestrowego spektaklu „Odłot” będzie można usłyszeć przeboje

takie jak: „Kocham wiosnę”, „Cyganka dusza”, „Pamiętasz była jesień”, „Batumi”, „Pamelo żegnaj” czy „Daj mi tę noc”. Wśród aktorów na scenie pojawią się: Małgorzata Abramowicz, Anna Magalska, Matylda Podfilipska, Julia Sobiesiak, Jarosław Felczykowski, Tomasz Mycan, Paweł Kowalski czy Michał Marek Ubysz.

Olga Taraszka
redakcja@toronto-magazyn.pl

REKLAMA

TRN 2016120908G

REKLAMA

TRN 2016120909G

Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu

SAMUEL MARSZAK

DWANAŚCIE MIEŚIĘCY

REŻYSERIA: BARTOSZ ZACZYKIEWICZ

ZAPRASZAMY: 14-18 GRUDNIA 2016
PREMIERA CHARYTATYWNA: 17 GRUDNIA 2016

Rezerwacja biletów: Biuro Obsługi Widzów: 56 622 55 97, 56 654 90 74 / kasa: 56 622 30 70

LOMBARD KANTOR

ul. Szewska 10, 87-100 Toruń
tel. 56 62 252 16

EUROMAXX

SKUP-SPRZEDAŻ ZŁOTA

- ELEKTRONIKI UŻYTKOWEJ
- RTV-AGD
- TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH

NEGOCJOWALNY KURS WALUT

GOTÓWKA OD RĘKI!

NAJLEPSZE CENY!

REKLAMA

TRN 2016120910G

prometeusz FINANSE

Twoja chwilówka.pl

CHWILÓWKI POŻYCZKI

również przy zajęciu komorniczym!

GOTÓWKA OD RĘKI!

DLA NOWYCH KLIENTÓW CHWILÓWKA ZA 0zł.

Adres biura: Toruń, ul. Prosta 16/18, numer telefonu do kontaktu: 56 621 07 62

ODWAŻ SIĘ BYĆ SOBĄ! – TORUŃSCY ARTYŚCI UPAMIĘTNIAJĄ GRZEGORZA CIECHOWSKIEGO

Niezapomniany. Nadal inspirujący. Nie tylko muzyków. Kolejny grudzień i 15. już rocznica śmierci Grzegorza Ciechowskiego. W Toruniu zbliżają się dni upamiętniające dorobek wokalisty Republiki. Artysty Galerii Rusz – Rafał Góralski i Joanna Górńska zachęcają na billboardach do wyzwolenia wyobraźni i twórczej aktywności. Do odwagi tworzenia.

Trzy prace: dwie w Toruniu i jedną, w pięciu różnych miejscach, w Warszawie prezentują z okazji obchodów „Dni Grzegorza Ciechowskiego” toruńscy artyści. „Odwaga” oraz „Wyzwolenie” autorstwa Rafała Góralskiego i „Historia” Joanny Górskiej zachęcają do bycia sobą, indywidualizmu i kreatywności.

Co chcesz stworzyć w swoim życiu?

Na autobusie i tramwaju – to tam w ubiegłym roku ekspozowane były prace torunian. Od 1 grudnia twórcze billboardy możemy spotkać przy Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” i przy Szosie Chełmińskiej. Mieszkańcy, w ramach obchodów „Dni Grzegorza Ciechowskiego” i akcji Galerii Rusz, wezmą udział w interaktywnym projekcie. 15 grudnia przed Jordankami pojawi się pusty billboard – stanie się on miejscem, na którym torunianie będą współtworzyć mural. Wyrażą na nim swoje pragnienie: co chcą najbardziej w swoim życiu stworzyć. – Mieszkańcy Torunia, w przeciwieństwie do mieszkańców wielu innych miast, w których mieliśmy okazję prezentować nasze prace i pomysły, zawsze bardzo chętnie uczestniczą w takich happeningach – mówi Joanna Górńska. – W ubiegłym

roku tematem przewodnim była „republika naszych marzeń” – jak wyobrażamy sobie idealny świat, w którym chcielibyśmy żyć. Dwa lata temu, czyli podczas naszej pierwszej akcji, czarno-białe pasy na billboardie symbolizowały walkę światła z ciemnością. W tym roku stawiamy na wyobraźnię.

Torunianie polubili billboardy i oswoili się z ich obecnością w miejskiej przestrzeni. Czytają ich przestając od 17 lat. W innych miastach nadal wzbudzą emocje, nawet w samej stolicy. – W Warszawie ekspozujemy nasze prace od trzech lat. Ludzie reagują bardzo emocjonalnie. Podoba im się, że zamiast reklam, pojawia się artystyczny billboard. Warszawianie bardzo często dzwonią do nas i piszą maile, głównie z mediów, wyrażając zainteresowanie taką formą sztuki – dodaje toruńska artystka.

Wyraź swoje zdanie

Wykonanie prac w ramach „Dni Grzegorza Ciechowskiego” zajęło artystom około miesiąca, nato-

PRL-u, mogliśmy wyrażać własne opinie głównie w gronie najbliższych. Dziś możemy to robić odważniej i korzystamy z tej możli-

że być postacią wyrazistą. W dzisiejszych czasach brakuje takich „Ciechowskich”, ludzi tworzących własny, niepowtarzalny i oryginalny

Jeden z nowych billboardów Galerii Rusz znajduje się przy Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” Fot. Przemysław Mrotek

miast samo wymyślanie hasła przewodniego to owoc półrocznych wspólnych dyskusji. Czy jako naród jesteśmy coraz bardziej twórczy? – Myślę, że zdecydowanie tak. Coraz częściej wyrażamy swoje zdanie. Kiedyś, w czasach

wości – uważa pani Joanna. Joanna Górńska i Rafał Góralski są laureatami nagrody artystycznej Miasta Torunia im. Grzegorza Ciechowskiego z 2008 r. Joanna Górńska: - Lubimy twórczość Ciechowskiego, przede wszystkim dlatego,

nałny świat. Teksty jego piosenek się nie zdezaktualizowały i niezmiennie mówią o ważnych wartościach.

Hanna Wojtkowska
redakcja@toronto-magazyn.pl

Obchodom „Dni Grzegorza Ciechowskiego”, 15-18 grudnia, towarzyszyć będzie wiele wydarzeń. Odświeżona zostanie forma przestrzenna nazywana plac przed CKK Jordanki imieniem Grzegorza Ciechowskiego. Odbędą się koncerty: „Obywatel GC, Tak Tak 2.0”, koncert zespołu Fonetyka i tradycyjnie specjalny koncert w Od Nowie. Tradycyjnie wręczona zostanie Nagroda Artystyczna Miasta Torunia im. Grzegorza Ciechowskiego. W tym roku otrzyma ją zespół The Dumplings. Zaplanowano spotkanie z autorami książki „My lunatycy. Rzecz o Republice” z Anną Sztuczka i Krzysztofem Janiszewskim oraz ze Zbyszkim Krzywańskim, promocję książki „Republika. Nieustanne tango” autorstwa Leszka Gnoińskiego oraz promocję albumu i wernisaż wystawy „Ciechowski – Świetlik” prezentującej fotografie Andrzeja Świetlika. Do Dworu Artusa można wybrać się na giełdę winylową dedykowaną Grzegorzowi Ciechowskiemu i wydaniom jego płyt na winylach.

PÓŁMARATON ŚWIĘTYCH MIKOŁAJÓW

FOT. JACEK KOŚLICKI

Nastrój się na Święta!

9-11 grudnia i 16-18 grudnia

Warsztaty wypiekania pierników i tworzenia ozdób choinkowych – ładnie, pysznie i gwiazdkowo.

16-23 grudnia

Kiermasz świąteczny – dla każdego coś pięknego.

3-24 grudnia

Bezpłatne pakowanie prezentów.

Pięknych świątecznych chwil, wspaniałych prezentów i dużo pomyślności w Nowym Roku!

Szczegóły na www.zielonearkady.com.pl i na

BĘDĄ DYSKUTOWAĆ O KULTURZE

Czym jest kultura? Jaką rolę spełnia w naszym życiu? Co możemy z niej czerpać? Na te i na inne pytania mieszkańcy Torunia i okolic będą mieli okazję podyskutować w najbliższy poniedziałek razem z toruńskim Klubem „Filozofuj!”.

Kluby „Filozofuj!” to ogólnopolski projekt popularnofilozoficznego, którego misją jest popularyzacja filozofii i rozwój debaty publicznej w Polsce. Obecnie kluby funkcjonują między innymi w Krakowie, Gdańsku, Bydgoszczy, Lublinie, Szczecinie i Poznaniu. W ostatnim czasie do listy miast dołączyła Warszawa i Toruń. Pierwszą akcją toruńskiego oddziału jest debata na temat kultury, w której głównymi dyskutantami będą prof. Jacek Bartyzel i prof. Andrzej Szahaj. Ale głos będzie również oddany publiczności, która będzie mogła zadawać pytania profesorom, dzielić się swoimi przemyśleniami i poruszać zagadnienia dotyczące kultury.

„nauczyć Polaków porządnego myślenia” – opowiada Celina Głogowska, główna koordynatorka klubów.

– umiejętności dopasowania się do swego środowiska, czyli „niszy ekologicznej”, w której zwierzę pozostaje zamknięte i

spotecznych – tłumaczy prof. Bartyzel. Ten pogląd na kulturę mówi nam, że nie ma ludzi „niekulturalnych”.

zagubić podstawowe prawdy o świecie. Na ratunek przychodzi filozofia. – Filozofia potrafi wskazać drogę powrotu do „rzeczywistej rzeczywistości” przez unaocznienie związku pomiędzy daną człowiekowi naturą a kulturą postrzeganą jako jej „uprawa” i uszlachetnienie – mówi prof. Bartyzel.

Poprzez trzy elementy, z jakich składa się aktywność kulturowa, czyli poznanie teoretyczne, działanie moralne i tworzenie – kultura jest uszlachetnieniem człowieka i jest jednym z elementów odróżniających go od zwierząt. – Pierwszą i najważniejszą czynnością kulturotwórczą stanowi poznanie teoretyczne, którego najpełniej uczy właśnie filozofia. Wszakże i działanie moralne oraz tworzenie też nie byłyby możliwe, gdybyśmy nie mieli wiedzy o tym, co należy czynić, aby osiągnąć dobro, lub jak należy zabrać się do wytwarzania czegokolwiek, aby rezultat był piękny lub użyteczny. A zatem również działanie i tworzenie są formami poznania, czyli filozofii – podsumowuje profesor.

Filozofia dla wszystkich
- Debaty są skierowane do wszystkich ciekawych świata osób, od gimnazjalistów i licealistów, po seniorów. Adresatami są tzw. zwykli ludzie, a nie zawodowi filozofowie, choć również oni są mile widziani na naszych debatach – mówi Celina Głogowska.

Podczas debaty nie trzeba obawiać się sztywnej atmosfery ani zadawania pytań. Goście specjalni postarają się przybliżyć publiczności zawile filozoficzne problemy w prosty i jasny sposób zrozumiały dla każdego. Organizatorzy na facebookowej stronie wydarzenia piszą: „Zapraszamy serdecznie wszystkich miłośników filozofii, kultury, nauki i ludzi ciekawych świata z Torunia i okolic!”.

Toruńska debata już 12 grudnia, o godz. 18:00

Fot. Organizatorów

- Zależy nam na tym, żeby dialog społeczny opierał się na racjach i argumentach, a nie emocjach. Promujemy rzetelną dyskusję. W duchu twórcy Szkoły Lwowsko-Warszawskiej – Kazimierza Twardowskiego chcemy

Filozofia i kultura – cóż to takiego?

Według prof. Bartyzela, jednego z głównych dyskutantów, kultura jest naturą człowieka. – Jako że człowiek nie posiada – typowej dla gatunków zwierzęcych

ślepe na wszystko, co nieważne dla jego egzystencji, człowiek jest z powodu tej swojej ułomności zmuszony do stania się tym, czym jest: „istotą kulturalną”, to znaczy planującą, przewidującą, tworzącą świat instytucji

Natomiast stopień kultury społecznej zależy od stopnia jego rozwoju. Jednak prof. Bartyzel przestrzega przed pływającym za kulturą ryzykiem, wskazując na to, że człowiek może zapłatać się w formy kulturowe i tym samym

Lena Paracka
redakcja@toronto-magazyn.pl

FILOZOFUJ!

**12 grudnia
godz. 18.00
Cafe pARTer
Centrum Sztuki
Współczesnej**

REKLAMA

TRN 2016120913G

www.pubpamela.pl

www.facebook.com/hrp.pamela

Hard Rock Pub Pamela

T O R U Ń

u l . L e g i o n ó w 3 6

w Hard Rock Pubie Pamela rok 2017 zapowiada się koncertowo:

11.01.2017. ŚLĄSKA GRUPA BLUESOWA (PL)
środa g.19.00
wstęp wolny

06.02.2017.
MAGDA PISKORCZYK z zespołem (PL) oraz MARK OLBRICH BLUES ETERNITY (UK)
poniedziałek g.19.00
wstęp wolny

16.01.2017. KNOCKING BONES (USA) oraz BURIED CITIES (USA)
wstęp wolny
Wernisaz fotografii koncertowej Wojciecha Zillmanna
poniedziałek g.19.00

13.02.2017.
Trio: STYCZYŃSKI/WAŁECKI/TIOSKOW (PL)
poniedziałek g.19.00
wstęp wolny

23.01.2017. CLIFF STEVENS BAND (CAN)
poniedziałek g.19.00
wstęp wolny

14.02.2017.
JACK MOORE BAND (UK)
wtorek g.19.00
wstęp wolny

30.01.2017. TERRY MANN BAND (USA)
poniedziałek g.19.00
wstęp wolny

www.facebook.com/hrp.pamela

www.facebook.com/TorunHRPP

DZIECI LUBIĄ ZIMĘ! ODPOWIEDNIO UBRANE JESZCZE BARDZIEJ

Jak najoptymalniej ubrać naszą pociechę w zimowe dni, żeby z jednej strony dziecko nie zmarzło, a z drugiej – żeby go nie przegrzać. Jaką wybrać kurtkę, jakie spodnie czy buty? Oprócz kolorystyki czy fasonu, priorytetowa jest funkcjonalność. Czego unikać, a na co zwracać szczególną uwagę podczas zakupu zimowych ubrań dla najmłodszych?

Kiedyś wybór był niewielki – kultowe buty Relaksy, kurtki, które zwykle przemakały, kombinezony. Chłopcy pod spodnie ubierali białe kalessony, a dziewczynki rajstopy, zwykle elastyczne, które niekoniecznie były źródłem ciepła, natomiast natrętnie „gryzły” przez kilka godzin. Dziś ubrania są wykonane z tak „przytulnych” materiałów, że wybór ubrania nie stanowi problemu.

Polar z dzianiną

Warto łączyć materiały, ale w taki sposób, żeby ubranie dla dziecka było ciepłe, oddychające, niekrępujące ruchów, a jeśli trzeba nieprzemakalne. – Według mnie bardzo dobrym materiałem jest na pewno polar i dzianina dresowa z meszkiem od środka, z której można na przykład uszyć spodnie – jeśli nie ma dużych mrozów, dzieciom jest w nich ciepło i nie muszą nosić dodatkowych kalessonów czy rajstop pod spodem – mówi Agnieszka Rogaszewska z Pracowni Alternatywnej. Pani Agnieszka jako zimowe funkcjonalne rozwiązania poleca dłuższe bluzy, również takie z kapturem, czapki i kominy, ale dwustronne – będące połączeniem dwóch materiałów: dzianiny i polara. Jeśli spodnie i bluzy, to

najlepiej ze ściągaczami, żeby w rękawach i nogawkach nie hulał wiatr! – Myślę, że ubieranie na cebulkę to chyba najlepsze rozwiązanie w sezonie zimowym.

Ubiemy naszą pociechę tak, żeby w szkole czy w przedszkolu mogła samodzielnie te warstwy zdejmować. Dobrym rozwiązaniem, od lat sprawdzającym się również w przypadku mojego syna, jest odzież termiczna. Kiedyś była niedostępna, dziś kupimy ją bez problemu – mówi pani Agnieszka.

Zatrzymajmy się jeszcze na chwilę przy spodniach i kurtkach. Spodnie na zimę, oprócz tego, że ich nadrzędnym atutem jest to, że muszą być przede wszystkim ciepłe, powinny także chronić przed śniegiem, wiatrem i deszczem. W przypadku śnieżnej zimy na pewno popularnym rozwiązaniem są spodnie narciarskie z odpinanymi szelkami i regulacją długości.

W sklepach znajdziemy również modele spodni narciarskich wyposażonych w nowoczesną membranę z systemem termoaktywnym. Spodnie takie przepusz-

prze wszystkim chronić przed zimnem. Dobrze, żeby ocieplenie wewnętrzne posiadało dodatkową warstwę puchu. Wygoda, optymalnie ciepło, nieskrępowa-

Na zimę dobre są nowoczesne materiały z membraną

Fot. Przemysław Mrotek

czają wilgoć na zewnątrz i dzięki temu dziecko się nie poci. Jeśli śnieg jednak nie dopisuje, a mróz również nie ściska, to wystarczą ocieplane spodnie dżinsowe lub sztruksowe. A cechy dobrej zimowej kurtki? Łatwa w zakładaniu, sięgająca za biodra, najlepiej z zapinaniem pod samą szyję, z kapturem i kieszeniami. Materiał, z którego kurtka jest zrobiona, musi

ne ruchy – to podstawa zimowej dziecięcej garderoby.

Buty z miejscem na grubszą skarpetę

Mamy kurtkę, spodnie, czapkę, komin, rękawiczki... Ale bez butów ani rusz. Na co powinniśmy w ich przypadku zwracać uwagę? Małgorzata Serocka, właścicielka Centrum Obuwia Dziecięcego

„Krasnal” z Torunia: – Ważne, żebyśmy kupowali produkty atestowane, sprawdzonych polskich producentów, wykonane z naturalnych skór i przewiewnych tkanin. Buty powinny mieć usztywniany zapiętek, który zapewni utrzymanie pięty w właściwym położeniu i prawidłowe ustawienie całej stopy. Istotna jest również cholewka sięgająca nieco ponad kostkę, która ją stabilizuje, ale nie krępuje ruchów stopy. Pani Małgorzata zwraca również uwagę na szeroki i wysoki czubek butów, w którym będzie miejsce na prawidłowe ułożenie palców i swobodne poruszanie nimi, a także na elastyczną, nieślizgającą się podeszwę, która zgina się na linii zginania palców. Coraz częściej można również spotkać się z tzw. oddychającymi podeszwami, które dbają o dobrą wentylację obuwia.

Jak dobierać numerację, jak ocenić, czy buty dla naszego dziecka nie są ani za ciasne, ani za duże? Małgorzata Serocka doradza, żeby w przypadku zimowego obuwia zapas w bucie wynosił 1,0-1,5 cm, z miejscem na grubszą parę skarpet. Poza sezonem zimowym obuwie powinno być

dłuższe od stopy o około 0,5-1 cm. Zbyt małe buty zniekształcą stopę dziecka, zbyt duże – pozbawią ją stabilności. Co na suche dni, a co na zimową pluchę i śnieg Małgorzata Serocka: – Kupując buty na zimę, najlepiej sprawdzić, z jakich materiałów jest wykonana wyściółka. Cholewka i spód buta powinny być na tyle grube i ciepłe, żeby zapewnić dobrą izolację przed zimnem. Na zimę dobre są też nowoczesne materiały z membraną, na przykład sympatex czy te-por. Jej obecność bardzo dobrze podtrzymuje ciepło wytwarzane przez stopę dziecka i jednocześnie zatrzymuje zimno idące z zewnątrz. Buciki takie zabezpieczone są przed przemakaniem. Utrzymywany jest także właściwy mikroklimat wewnątrz buta.

Odpowiednio ubrani możemy zażywać zimowych aktywności i długich spacerów. Nie lato, ale właśnie zima to najlepszy czas, żeby się hartować i wzmacniać odporność! Cieszymy się domowym ciepłkiem, ale dopiero po powrocie z ruchu na świeżym, mroźnym powietrzu. Oczywiście w towarzystwie naszych pociech!

Hanna Wojtkowska

redakcja@toronto-magazyn.pl

TRN 2016120914G

ZAPRASZAMY
INTERMARCHÉ
TORUŃ, UL. UGORY 4
WRZOSY

GODZINY PRACY
Pon. - Sob. 7:00 - 21:30
Niedz. 9:00 - 20:00

Pieczynko prosto z pieca

33% TANIEJ
0,39
0,59 1 szt.
BULKA ŚNIADANIOWA
Réva
70 g, 0,96 zł / 100 g

35% TANIEJ
0,25
0,39 1 szt.
KAJZERKA
Réva
• z makiem
• z sezamem
50 g, 0,50 zł / 100 g

25% TANIEJ
0,89
1,19 1 szt.
CEBULARZ HIESTAND
120 g
0,74 zł / 100 g

1,40 zł TANIEJ
2,49
0,89 1 szt.
CHLEBEK FITNESS
Réva
300 g, 8,30 zł / 1 kg

od czwartku 8.12.
do środy 14.12.

NAJBARDZIEJ ŚWIĄTECZNY PIERNIK W TORUNIU

FOT. PRZEMYSŁAW MROTEK

Poniżej przedstawiamy dziesięć wyróżnionych pierników.

Świąteczny Piernikowy Gang

Piernik Jakub

Piernik Jaś

Piernik Juliś

1 MIEJSCE

BRACIA JAKUB, JAN I JULIAN BROŻEK

2 MIEJSCE

RÓŻA PAWŁOWSKA

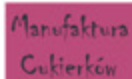
3 MIEJSCE

KAJETAN RUMIŃSKI

Dziękujemy za wszystkie prace i gratulujemy Zwycięzcom i Wyróżnionym!

Wspierają nas:

Toruńska Orkiestra Symfoniczna

Amerikanin w Paryżu, Błękitna Rapsodia

W programie koncertu usłyszymy przeboje muzyki amerykańskiej jednych z najlepszych kompozytorów XX wieku – Leonarda Bernsteina i George’a Gershwina, a także znane dzieła w aranżacjach solisty. Adam Makowicz nazywany jest często legendą jazzu, z uwagi na swoje niecodzienne umiejętności kompozytorskie oraz pianistyczne, a także na niewątpliwą wkład w rozwój tego gatunku muzyki. Musical West Side Story od swojej premiery w 1957 roku na nowojorskim Broadwayu stał się jednym z najczęściej wystawianych dzieł scenicznych. Leonard Bernstein, autor muzyki, był wówczas u szczytu kariery, po tym jak został świeżo mianowanym dyrygentem Nowojorskiej Filharmonii. Ogromny sukces wersji scenicznej przyczynił się do przeniesienia tej historii na duży ekran w 1961 roku. Soundtrack z jego muzyką przez 54 tygodnie był na pierwszym miejscu listy przebojów Billboard.

West Side Story 9.12.2016, godz. 19.00
CKK Jordanki Bilety: 50/60 zł

Uniwersytecki Koncert Charytatywny

Dla Marty

10 grudnia odbędzie się XV Uniwersytecki Koncert Charytatywny „Zawsze Razem”. Podczas tegorocznej edycji, dedykowanej absolwentce i studentce UMK Marcie Szwonder, wystąpi Tomek Lipiński z zespołem. Marta Szwonder ma 28 lat, jest studentką Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK oraz absolwentką dwóch kierunków studiów prowadzonych przez Wydział Filologiczny UMK i dwóch studiów podyplomowych. Nieprzeciętne sukcesy w kształceniu osiągnęła, przemierzając niezwykle trudną drogę życia. Urodziła się z dziecięcym porażeniem mózgowym. Przeszła w Polsce 14 bardzo poważnych operacji chirurgicznych, warunkujących samodzielne chodzenie.

Tomek Lipiński z zespołem
10.12.2016, godz. 18.00
Aula UMK, ul. Gagarina
Bilety: 30/50 zł

Koncert

SHAM 69

W przedostatni w tym roku koncertowy poniedziałek w Hard Rock Pubie Pamela wystąpi SHAM 69. Legendarna grupa, której nieustannie towarzyszyły kontrowersje. Nie inaczej jest obecnie. Mimo że dawno stracili status „sumienia ulicy”, a członkowie założyciele sami już chyba pogubili się w zawłóściach rozsad personalnych, materiał z pierwszych płyt grupy zostanie na zawsze nieśmiertelny. Nawet pod nieobecność Jimmy’ego Purseya. W Toruniu zespół wystąpi w składzie: Tim V (śpiew), Ian Whitewood (perkusja), Al Campbell (gitara), Neil Harris (gitara), John Woodward (gitara basowa). Występ SHAM 69, wypełniony punkowymi hymnami zespołu, poprzedzą sety dwóch lokalnych projektów reprezentujących również ten gatunek. Będą to grupy: Złośnik i Granda.

punkowymi hymnami zespołu, poprzedzą sety dwóch lokalnych projektów reprezentujących również ten gatunek. Będą to grupy: Złośnik i Granda.

SHAM 69
12.12.2016, godz. 19.00
HRP Pamela, ul. Legionów 36
Bilety: 15/25 zł

Koncert

Pidżama w Od Nowie

Pidżama Porno to polski zespół punkrockowy, który powstał w 1987 roku w Poznaniu, z inicjatywy Krzysztofa Grabowskiego- wokalisty, poety oraz Andrzeja Kozakiewicza - gitarzysty. Grupa debiutowała płytą „Ulice jak stygmaty”. Swoje pierwsze występy odbywali na legendarnym już Festiwalu w Jarocinie oraz Festiwalu w Sopocie. Po kilkukrotnym zawieszaniu działalności, powrócili do koncertowania w 2015 roku.

Pidżama Porno
9.12.2016, godz. 20.00
Od Nowa, ul. Gagarina 37a
Bilety: 55/65 zł

Kiermasz świąteczny W Muzeum Etnograficznym

W niedzielę 11 grudnia do Muzeum Etnograficznego zjedzie z całej Polski ponad stu twórców, którzy zaprezentują tradycyjne wyroby rękodzielnicze związane z Bożym Narodzeniem oraz regionalne przysmaki. Na stoiskach zobaczyć będzie można słomiane i wiórowe ozdoby choinkowe, ręcznie malowane szklane i ceramiczne bombki, woskowe świece i stroiki świąteczne, haftowane bieżniki i serwetki, rzeźbione anioły, szopki oraz postacie świętych. Garncarze zaprezentują całą gamę wyrobów ceramicznych, od tradycyjnych glinianych a także kamionkowych garów, po bogato szklawione, fantazyjne cacka. Podziwiać będzie można również wyroby z wikliny, kolorowe łowickie wycinanki, drewniane i szmaciane zabawki oraz oryginalną biżuterię. Miłośnicy tradycyjnych smaków będą mogli zakupić wędliny, miody, chleb na zakwasie, sękacze, pierniki, domowe wypieki i przetwory. Kiermasz może stać się świetną okazją do zakupu świątecznych podarków lub elementów, które staną się niebanalną ozdobą domu. Zapraszamy znawców i miłośników sztuki oraz rękodzieła ludowego, a także amatorów nieszablonowych i unikatowych przedmiotów. Kiermasz świąteczny to także doskonała okazja do zapoznania się z tradycyjnymi wyrobami sztuki ludowej z całej Polski. W trakcie trwania imprezy, o godzinie 11.00 i 13.00 pracownicy Muzeum oprowadzać będą chętnych po aranżacjach świątecznych w Parku Etnograficznym (w cenie biletu).

11.12.2016, godz. 10.00-15.00
Muzeum Etnograficzne
Bilety: 2/ 4 zł, 10 zł rodzinny

REKLAMA

TRN 2016120915G

orzeł investment

GOTÓWKA OD RĘKI
dla każdego od 10zł w górę

MASZ SAMOCHÓD, MASZ FIRME, JESTEŚ ROLNIKIEM - DOSTANIESZ U NAS GOTÓWKĘ

EMERYCI, RENCISCI MILE WIDZIANI
skupujemy złoto, srebro i monety

Toruń, ul Dąbrowskiego 8
Dworzec PKS

tel. 572 400 100
zapraszamy pn-pt 9 - 17

premiera nowej Hondy Civic

HONDA
The Power of Dreams

SMH TORUŃ
Autoryzowany Salon Sprzedaży i Stacja Obsługi

 HondaTorun www.honda.torun.pl

piotr.welnowski@honda.torun.pl
wojciech.zielinski@honda.torun.pl
karina.s@honda.torun.pl

tel.: 56 66 41 300 mobile: 601847718